

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/91/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3215202384
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3215202384.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Stanislavy Mikláňkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: S. T., narodená XX.XX.XXXX a W. T., narodená XX.XX.XXXX, obe bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, deti rodičov Bc. W. V., narodenej XX.XX.XXXX, bytom W. - S. XXX a M. T., narodeného XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Zuzana Čížová, s.r.o., so sídlom Jesenského 69, Bánovce nad Bebravou, IČO: 36 789 925, o návrhu matky na zvýšenie výživného a vzájomnom návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 12. októbra 2015, č. k. 4P/60/2015-159, jednomyselne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti - bod III., ktorým bol návrh matky vo zvyšnej časti zamietnutý, m e n í nasledovne:

Z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k maloletej S. T., narodenej XX.XX.XXXX z doterajších 80 eur na 95 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2015, ktoré je povinný platiť do rúk matky vždy do 17. dňa v mesiaci vopred.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.09.2015 do 26.01.2016 vo výške 75 eur j e p o v i n n ý otec maloletej zaplatiť spolu s bežným výživným v splátkach po 25 eur mesačne od februára 2016 pod následkom zročnosti celého nedoplatku v prípade omeškania s plnením jednej splátky.

Tým s a m e n í rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 22.09.2011, č. k. 4C/108/2011 - 27 vo výroku o výživnom na maloletú S. T.

o d ō v o d n e n i e :

P. súd zvýšil rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletej W. T., narodenej XX.XX.XXXX z doterajších 100 eur mesačne na 115 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2015, ktoré mu uložil platiť vždy do 17. dňa v mesiaci vopred do rúk matky dieťaťa. Nedoplatok vo výške 30 eur za obdobie od 01.09.2015 do 31.10.2015 vo výške 30 eur uložil otcovi zaplatiť v splátkach po 5 eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh matky, ktorá navrhla zvýšiť rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletej S. z doterajších 80 eur mesačne na 140 eur mesačne a k maloletej W. z doterajších 100 eur mesačne na 160 eur mesačne, zamietol. Zamietol tiež návrh otca na zníženie rozsahu jeho vyživovacej povinnosti k maloletej W. zo sumy 100 eur na 80 eur mesačne. Svojím rozsudkom okresný súd zmenil doterajšiu úpravu výživného k maloletej W. podľa rozsudku tamojšieho súdu zo dňa 22.09.2011, č. k. 4C/108/2011-27. Rozsudok vychádza zo skutkových zistení aktuálnych pomerov účastníkov konania, ktoré okresný súd porovnal s pomermi zistenými pri predošlej úprave rozsahu vyživovacej povinnosti otca. Dospel k záveru, že od roku 2011

sa podstatne zmenili pomery na strane maloletej W.. Táto v školskom roku 2014/2015 začala chodiť na strednú školu v Trenčíne v odbore kuchár - čašník. Aktuálne je žiačkou 2. ročníka. Jej náklady v súvislosti so vzdelávaním predstavujú: cestovné z miesta bydliska do Trenčína a späť, náklady na učebnice a školské pomôcky, náklady na nákup surovín pre praktické vyučovanie, ako aj ďalšie náklady na potreby, ktoré sú jej veku prirodzené. Maloletá S. má 13 rokov, je žiačkou základnej školy. Rozsah výdavkov na maloletú sa nezmenil, okrem bežných výdavkov na školu a na mimoškolskú aktivitu maloletej - tanečný krúžok. Okresný súd dospel k záveru, že u tohto dieťaťa nedošlo k zmene pomerov, a preto návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Pri určení výšky výživného na maloletú W. vychádzal z príjmu otca vo výške 430 eur, a jeho ďalších dvoch vyživovacích povinností k deťom z manželstva - G. T., nar. XX.XX.XXXX a G. T., nar. XX.XX.XXXX. Jeho manželka je na materskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur mesačne. Rodina býva v prenajatom byte s nájomným 100 eur mesačne + energie. V roku 2013 si na lízing nadobudli auto G. Z., rok výroby 2003 za cenu 5.900 eur, na ktoré splácajú lízingové splátky po 129,73 eur mesačne a pôžičku 80 eur mesačne. Finančne aj naturálne pomáhajú rodine starí rodičia z oboch strán, ako aj švagriná otca, ktorá je v Nemecku. Matka detí má oproti predchádzajúcej úprave výživného vyšší príjem. Predtým bol jej zárobok 307,24 eur, aktuálne pracuje ako riaditeľka MŠ v A. so zárobkom 560 eur mesačne netto + 50 eur za sprostredkovateľskú činnosť. Výška nájomného v prenajatom byte v Dežericiach je 167 eur mesačne + náklady spojené s užívaním bytu. Otec detí si nehľadá lepšie platenú prácu, nepožiadal o prijatie do zamestnania svojho predošlého zamestnávateľa, kde mal zárobok 618 eur mesačne. Pracuje ako traktorista vo S. A.. Má príjem 450 eur mesačne, dochádza do práce týždenne. Vzhľadom na uvedené zistenia, keďže otec sa vzdal lepšie platenej práce u predošlého zamestnávateľa Gold Agro s.r.o., so zárobkom 618 eur mesačne, okresný súd nepovažoval za dôvodný návrh otca na zníženie rozsahu jeho vyživovacej povinnosti. Okresný súd na svoje skutkové zistenia aplikoval ustanovenia § 78 ods. 1 a 3, § 75 ods. 1, § 62 ods. 1 - 5, § 36 ods. 1, § 26 Zákona o rodine, ktoré aj citoval.

Proti tomuto rozsudku matka detí podala odvolanie. Navrhla zmeniť rozsudok okresného súdu v časti o zamietnutí jej návrhu na zvýšenie výživného na maloletú S. a navrhla zvýšiť výživné na toto dieťa z 80 eur na 95 eur mesačne. V odôvodnení svojho odvolania uviedla, že od skoršej úpravy výživného na maloletú S. prešli štyri roky a náklady na jej výživu značne vzrástli. Tvrdenia otca, že nemá finančné prostriedky a požičiava mu celá rodina, aby mohol prežiť, považuje za účelové a za účelové považuje aj výpovede svedkov. Bolo preukázané, že otec detí má možnosť znížiť si náklady, napríklad presťahovaním do menšieho bytu, alebo presťahovaním do domu rodičov, kde má k dispozícii celú bytovú jednotku. Človek, ktorý nemá na základné živobytie si nezoberie bezúčelový úver na kúpu motorového vozidla, ktoré nie je nevyhnutné. Otec detí zanechal lepšie platenú prácu bez uvedenia vážneho dôvodu. Výdavky otca prevyšujú jeho príjmy. Otec detí to odôvodňuje tým, že mu pomáha rodina. V priebehu konania sa vyjadrila, že pre deti by bolo v konečnom dôsledku postačujúca suma 15 eur, nakoľko sa zvýšili výdavky aj na maloletú S. v súvislosti s jej vekom, a to aj na jej osobnú hygienu a kozmetiku. Otec detí im nad rámec výživného ničím neprispieva, pritom ona sa snaží si privyrobiť, aby svojim deťom zabezpečila aspoň životný štandard.

Otec detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Okresný súd správne konštatoval, že sa zvýšil zárobok matky detí, ktorá ako zástupkyňa riaditeľa MŠ mala zárobok 657,50 eur a 50 eur za sprostredkovateľskú činnosť. Matka detí je však od 01.11.2015 riaditeľkou MŠ, pričom istotne dosahuje vyšší príjem, ako v čase rozhodovania okresného súdu. Podľa jeho názoru, okresný súd správne zamietol návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú S., pretože u nej nedošlo oproti roku 2011, k zmene pomerov. Po vyhlásení rozsudku okresného súdu si hľadal lepšie platenú prácu, avšak túto nezískal, keďže nemali voľné pracovné miesto. Predložil potvrdenie od obchodnej spoločnosti TOPAGRO, s.r.o. Ruskovce z 15.10.2015, Jozef Bútora ADM Motor Ruskovce z 15.10.2015, Agroservis - Západ s.r.o., Komárno zo dňa 02.11.2015 a čestné prehlásenie svojich rodičov I. a M. T., že nesúhlasia, aby s rodinou žil v ich rodinnom dome. Ich vzťahy boli narušené, preto si nevedia predstaviť nažívanie v jednom dome.

Kolíznym opatrovníkom sa k odvolaniu otca písomne nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec podľa ust. § 212 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a zistil, že rozsudok okresného súdu v časti III., ktorou okresný súd návrh matky vo zvyšnej časti zamietol, bolo potrebné o návrhu matky na zvýšenie rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletej S. T. rozhodnúť kladne a v tejto časti zmeniť rozsudok okresného súdu podľa § 220 O.s.p. a

výživné zvýšiť tak, ako to navrhla matka v odvolacom petite. O odvolaní matky krajský súd rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať.

Podľa ustanovenia § 163 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu aj bez návrhu meniť rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, ak sa zmenia pomery.

Predpoklady na zmenu rozsahu vyživovacej povinnosti upravuje hypotéza ustanovenia § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine.

Zákonným predpokladom na zmenu skoršej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti je zmena pomerov, ktorá môže spočívať vo výraznej zmene tých právne významných skutočností, ktoré boli podkladom pri predošlej úprave.

Zmeny môžu nastať tak na strane maloletých detí, ako aj na strane povinného rodiča. Súdna prax dospela k záveru, že za zmenu pomerov na strane dieťaťa treba považovať nárast nákladov na jeho komplexnú výživu (základné potreby - bývanie, strava, ošatenie, ale aj kultúrne a sociálne potreby - vzdelávanie, rôzne aktivity mimo školy a podobne, tiež náklady v súvislosti so zdravotným stavom dieťaťa), prípadne náklady na ďalšie potreby dieťaťa, ktoré súd individuálne posudzuje.

Komplexné potreby dieťaťa sú povinní uspokojovať obaja rodičia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Platí, že dieťa má právo participovať na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine).

Za zmenu pomerov na strane povinného rodiča považuje súdna prax zvýšenie alebo zníženie (objektívne) jeho príjmových a majetkových pomerov, vznik alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zdravotný stav a podobne.

V prípade, ak zo skutkových okolností je evidentná zmena pomerov a sú splnené zákonné predpoklady na zmenu skoršej úpravy výživného, rozsah zmeny posudzuje súd podľa kritérií pre určenie výživného v zmysle ustanovení § 62, 63, 75 Zákona o rodine.

Aj pri posudzovaní a rozhodovaní o zmene skoršej úpravy výživného platí, že významné sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, princíp rovnakej životnej úrovne rodičov a detí, že sa prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§ 62 ods. 2, 4 Zákona o rodine) a ďalej princíp potenciality príjmov povinného rodiča, ktorý sa bez vážneho dôvodu vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu (§ 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine).

V posudzovanej veci bol určený rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletej S. narodenej XX.XX.XXXX vo výške 80 eur mesačne, rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 22.09.2011, č. k. 4C/108/2011-27. V tom čase mala maloletá 9 rokov, chodila do ZŠ, navštevovala tanečný krúžok. Žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou a staršou sestrou W., narodenou XX.XX.XXXX. Matka maloletej mala zárobok ako riaditeľka MŠ vo výške 307,24 eur mesačne. Otec maloletej pracoval v Gold Agro, s.r.o. v Horných Ozorovciach, kde mal príjem 575 eur mesačne.

Od skoršej úpravy výživného je maloletá S. staršia o takmer štyri roky a je nepochybné, že náklady na jej komplexné potreby sa zvýšili, pretože je vo veku dynamického rozvoja. Na rozdiel od záveru okresného súdu, odvolací súd hodnotil skutkové okolnosti na strane tohto dieťaťa za výraznú zmenu pomerov, keďže sú objektívne vyššie náklady na jej životné potreby - strava, ošatenie, hygiena, kozmetika, ale aj kultúrne potreby, potrebné pre vývoj harmonickej osobnosti maloletej.

Zostávalo posúdiť, v akom rozsahu má participovať na zvýšených nákladoch na potreby maloletej jej otec. Matka maloletej má k dieťaťu tiež vyživovaciu povinnosť, ktorú si však plní v prevažnej miere naturálnou formou, a to starostlivosťou o bývanie, ošatenie, hygienu, zdravie, vrátane starostlivosti o výchovu a všestranný rozvoj. Za týchto okolností má finančné náklady na potreby maloletej sanovať výživné od otca, a to vychádzajúc pri určení výšky z vyššie uvedených kritérií.

Otec maloletej rozumne nevysvetlil, z akých dôvodov sa vzdal príjmu v predchádzajúcom zamestnaní Gold Agro, s.r.o., Horné Ozorovce, ktoré bolo navyše blízko jeho bydliska a mal tam vyšší príjem 618 eur, než ho preukazuje v súčasnosti - 450 eur mesačne.

Za týchto okolností platí zásada potenciality príjmov otca (§ 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine), a je potrebné vziať do úvahy jeho zárobok, ktorý dosahoval prv. Vzhľadom na to, že medzičasom mu pribudli dve ďalšie vyživovacie povinnosti - maloletý G. a maloletá G., rozsah zmeny jeho vyživovacej povinnosti k maloletej S. je iba minimálny - 15 eur mesačne, čo spolu s doterajším výživným v úhrnej výške 95 eur mesačne, neumožňuje finančne pokryť všetky životné potreby maloletej, takže je nevyhnutné, aby tieto sponovala aj jej matka. Vzhľadom na naturálne plnenia, plní si zákonnú vyživovaciu povinnosť k dieťaťu aj nad rámec zákonnej povinnosti. Za týchto okolností sú úvahy otca o prípadnom vyššom zárobku matky, z ktorého môže uspokojovať potreby maloletej, nekorektné, zvlášť za situácie, keď sám sa pripravil o vyšší príjem.

Na základe uvedeného odvolací súd považoval za zákonné, v súlade s ustanoveniami § 78, 75, 62 Zákona o rodine zmeniť rozsah doterajšej vyživovacej povinnosti otca aj k maloletej S. o sumu 15 eur, ako to žiadala jej matka.

O možnosti otca zaplatiť dlh na zročnom výživnom za obdobie od 01.09.2015 do 31.01.2016, t. j. 5 x 15 eur = 75 eur, v splátkach, rozhodol odvolací súd podľa § 160 ods. 1 O.s.p. a uložil mu tento dlh zaplatiť v splátkach po 25 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc februárom 2016 pod sankciou zročnosti celého nedoplatku v prípade vynechania čo i len jednej splátky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .